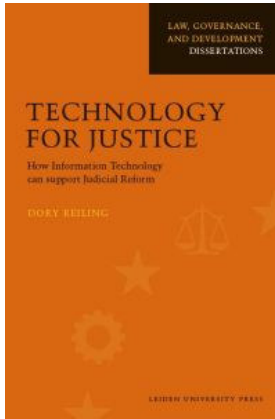

Dory Reiling

Technology for Justice
How Information Technology Can Support Judicial Reform

Technology for Justice onderzoekt invloeden van informatietechnologie (IT) op de rechtspleging. Gebruikers van gerechten overal in de wereld klagen over vertraging, gebrek aan toegang tot het recht en corruptie in de gerechten. Dory Reiling, rechter in Amsterdam en eerder programmamanager ICT in de Nederlandse rechtspraak en senior judicial reform expert bij de Wereldbank, onderzocht hoe IT kan helpen om deze klachten te lijf te gaan. Op 11 december 2009 promoveerde ze op dit proefschrift aan de VU. De resultaten van haar onderzoek zijn vooral belangrijk voor de rechtspraak en rechtspraakherformers overal ter wereld, maar ook voor ITers en rechtshulpverleners.

De drie klachten worden elk met dezelfde methodologie onderzocht: Na een overzicht van bestaande kennis wordt de praktijk in de gerechten bestudeerd aan de hand van een breed scala aan bronnen: vergelijkingen, statistieken, rechtspraak en jurisprudentie, studies over IT-gebruik en klantwaarderingsonderzoeken van gerechten.

De studie gebruikt een matrix die zaken, doorlooptijden en groepen gebruikers visualiseert en daarmee richting kan geven aan de IT-ontwikkeling. Deze matrix sorteert zaken aan de hand van de mate van onvoorspelbaarheid van de uitkomst van het geschil en van de mate waarin partijen door samen te werken die uitkomst kunnen optimaliseren. De matrix laat zien dat automatisering vooral effect heeft op snelheid door standaardisering, en dat samenwerking tussen partijen bevorderd kan worden door adequate informatievoorziening via het Internet.

De conclusies gaan over informatiegebruik en bijbehorende IT in de rechtspraak:

- Kantoorautomatisering zoals tekstverwerking heeft weliswaar de nauwkeurigheid verbeterd, maar toch vooral als ondersteuning van de papieren processen. De zaaksregistratiesystemen hebben daarentegen een revolutie veroorzaakt in het denken over zaaksmanagement. Het meten van doorlooptijden is gemakkelijker geworden. Met de informatie uit de systemen zijn standaarden ontwikkeld. De doorlooptijden zijn onder invloed daarvan flink korter geworden.
- Internet, informatievoorziening door web sites, voorspeld door Richard Susskind in 1996, biedt perspectieven. Adequate informatievoorziening kan rechtzoekenden op diverse manieren helpen: als steun bij het zelf oplossen van problemen, voor toegang tot de rechter en voor het verminderen van informatieachterstand waardoor de kans op een eerlijk proces toeneemt.
- Corruptieniveaus verschillen wereldwijd enorm. Die verschillen zijn van belang voor de aanpak ervan. Introductie van IT kan een goed moment zijn om door procesverbetering corruptie te verminderen. Dat kan de pakkans verhogen en de transparantie verbeteren. Kortere doorlooptijden en vermindering van complexiteit blijken de gelegenheid voor corruptie ook te verminderen. Dat geldt ook voor informatievoorziening via het Internet.

Toenemende transparantie, bijvoorbeeld door informatie over toegang tot de rechter en over de maatregelen die genomen worden om integriteit te bevorderen, kan ook een factor zijn die corruptie beperkt.

De nieuwe IT-ontwikkelingen stellen gerechten ook weer voor nieuwe vragen. Hoe kunnen we de IT besturen, hoe ontwikkelen we de IT die we nodig hebben, hoe organiseren we effectieve informatievoorziening, hoe leren we van onze ervaring en die van anderen. De antwoorden op die vragen bepalen of de IT de rechtspleging ook daadwerkelijk kan verbeteren.

Dory Reiling is rechter in de rechtbank in Amsterdam. Zij was eerder programmamanager informatiebeleid voor de rechtspraak in Nederland, en senior judicial reform expert bij de Wereldbank. Ze publiceerde eerder onder meer [Doing Justice with IT](#) (2006) and [Justice Sector Assessments Handbook](#) (2007).

[Leiden University Press](#)

Law, Governance and Development Dissertation Series

isbn 978-908-72-8071-0

15,6 x 23,4 cm, 318 pages,

paperback, 2009

English

€ 39,90

PDF op www.doryreiling.com.